

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tractatus De// Beneficiis// Amplissimus,// Et Doctissimus

Garcia, Nicolaus

Coloniae Allobrogvm, 1618

Cap. 2. De modis quibus acquiritur ius in re in beneficio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98538](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98538)

art. 2. m. 2. Quamuis contrarium teneat Rochus su-
pra n. 67.

22 Tandem aduertendum est, quod ubi examina-
tio requiritur pro forma, seu alias, est omnino ne-
cessaria; illa prætermitti non potest, quantumvis
præsentatus sit notus. Lambert. d. 9. art. 3. & fin. & di-
cetur infra 6. par. c. 2. a n. 275.

23 Quæ omnia confirmantur, & comprobantur
ex resolutione facta in causa Regien. Prioratus 26.
Iunij, & 24. Decemb. 1587. Coram D. Pamphilio,
in qua fuit resolutum presentationem factam de ab-
sente non valere, ex Abbate dict. cap. ea noscitur, ut
fuit dictum in una Calagurritana Beneficij coram D.
Orano, licet posset sustineri facta de absente etiam in
ultimo die, seu hora quadrimestris, ubi est taliter no-
tus habenti instituire, ut examinare non egeat, ex Lam-
bert. dict. quæstion. 11. art. 3. & coram D. Aldobran. 16.
May 1583. in una Valentiniana Beneficij. quæ est d. deci-
sione 185. Rochio verbo, honorificum, nu. 27. hoc ta-
men procedere data acceptatione presentati infra tem-
pus datum ad presentandum, & constituto, scilicet per li-
teras, vel procuratorem, quod sufficit. Lambert. dict.
articul. ultim. quæ acceptatio requiritur intra quadri-
mestre, tanquam pars presentationis, & ante illam præ-
sentatio non est perfecta, Lambert. dict. art. 2. numer. 2.
& data etiam admissione Ordinarij, Abbas. d. conf. 76.
numer. 2. Lambertus dict. quæstion. 11. art. 4. Quæ ra-
men notitia non sufficit, ubi examinatio est omnino ne-
cessaria, ut in Parochialibus, & ubi datur concursus
presentatorum, ut fuit dictum in una Astorcen. Pare-
chialis, coram d. Giffio 11. May 1587. Lambert. d. q. 11.
art. 3. numer. 5. & 9. nec licet impedire acceptatio-
nem presentationis, &c.

24 Sed modo succedit & difficultas contra dict. pra-
xim hodiernam, quod nunquam solent præsentati
corporaliter exhiberi tempore presentationis, quæ
praxis non videtur posse ex ratione tacta omnino
saluari, cum hodie ex Sacro Concilio Trident. re-
quiratur examinatio pro forma, non solum in præ-
sentatis ad Parochiales Iuris Patronatus laicorum, ex
cap. 18. sessione 24. de reform. ut dicitur infra 9. par.
cap. 2. num. 253. sed etiam in præsentatis ad Beneficia
simplicia iuris Patronatus Ecclesiæ, ex cap. 18. sessione
7. de reform. ut dicitur d. 9. par. cap. 3. num. 5. & sic in
eis non potest examinatio prætermitti, & consi-
gnanter non valebit presentatio facta de absente,
qui non se corporaliter exhibet, ut examinari pos-
sit, quamvis Ordinarius eam admittat. ex Lam-
berto, dict. quæstion. 11. artic. 3. & final. versicul. restrin-
ge 2.

25 Nihilominus, & dicendum videtur valere præ-
sentationem admissam per Ordinarium de absen-
te, qui non se corporaliter exhibet, quamvis exa-
minatio requiratur omnino, & pro forma, nam
examinatio requiritur ad institutionem, & pro for-
ma instituit. & aut facta sine prævio examine non
valeat, non tamen requiritur pro forma præsen-
tationis, ita ut in ipsa presentatione requiratur exa-
men, seu presentia corporalis presentati, si eam
non petit Ordinarius, qui potest presentatum po-
stea ad examen vocare antequam eum instituat, &
sic recte saluatur d. praxis in quibuscunque Benefi-
ciis.

26 Ad præsentationem & reducitur nominatio Vi-
carij facta per eos, in quorum Ecclesiis vnitus poni-
tur, quæ etiam presentatio dici potest, & solet de
quo infra, dict. cap. 2. 9. partis. 10. dubio a n. 285.

27 De nominationibus & autem Vniuersitatum ad

Beneficia vacatura, quæ in Gallia fiunt, sufficere le-
ctorem remittere ad Doctores Gallos. Cosnam in
pragmatica tit. de collatio. Rebuffum latissime in pro-
prio tract. de nominatio. & in repetit. c. 2. de concess. Præ-
bend. in materia nominationum, & in concord. titul.
de collationibus. Corraf. 4. cap. 4. num. 7. Seluam 3. par-
te quæst. 1. num. 13. Gimon. tit. 4. cap. 5. Duarenum libro
5. cap. 13.

C A P. II.

De modis, quibus acquiritur ius in re
in Beneficio.

S V M M A R I A.

Ius in re in Beneficio acquiritur per collationem acce-
ptatam etiam ante possessionem, n. 1.

Per collationem secuta acceptatione, sine possessione, expi-
rat reservatio, n. 2.

Ius in re acquiritur per institutionem presentati, con-
firmationem electi, & admissionem postulantis,
numero 3.

An habens ius in re, & canonicum titulum Beneficij
possit possessionem illius apprehendere propria aucto-
ritate, n. 4. cum segg. referuntur sententia Doctorum,
& resolutur posse, si est vacans.

An ex sola supplicatione seu signatura, literis non ex-
peditis, acquiritur ius in re, & ex ea possit capi
possessione, numero 10. resolutur ex ea acquiri ius in
re, & titulum, & ex ea gratiam esse perfectam, nu-
mero 11.

Narrandum est in gratia ius alterius ex supplicatione
competens, num. 12. & conuincitur doctrina Zerola,
numero 13.

Vacat Beneficium per mortem impetrantis, qui signata
supplicat, decessus, & non ut prius, n. 14.

Per provisionem factam cum sola supplicatione expirat
reservatio, n. 15. si supplicatio est registrata, n. 16. &
quando est signata in forma gratiosa, secus in forma
commissaria, n. 17.

Cancellaria, & Camera tenet Beneficium non vacare per
obitum, seu resignationem habentis solam supplica-
tionem signatam etiam in forma gratiosa, sed ut prius
cui erit standum, n. 18.

Supposito quod Beneficium vacet per obitum habentis
solam signaturam, an impetranti per eius obitum ad
canonicationem sue gratia sufficiat ostendere suppli-
cationem prædecessoris, & eam iustificare, an ve-
ro opus sit expedire literas super illa, numero 19.
cum sequentibus, resolutur sufficere ostendere suppli-
cationem.

Pro possessore sola supplicatio iuris proprii, vel 3. exclusi-
ui iuris agentis valet ad obtinendam absolutoriam
numero 25.

Supplicatio non probat gratiam, ubi agitur ad illius ca-
nonicationem, secus in absolutoria, & in possessorio, &
ubi non agitur de canonicanda supplicatione, n. 24.
resolutio Rota, n. 25.

Extraneus 33. Iulij 3. ad fin. explicatur contra Man-
dos. procedere quoad apprehensionem possessionis, nu-
mer 26. & 27.

Dispensatio est perfecta, & habet effectum ex sola signa-
tura, n. 28. resolutio Rota, n. 29.

Reg. 53. quod dispensatio non suffragetur, nisi literis ex-
peditis, non habet locum in foro conscientie, n. 30. sed
cum iam a tempore Py V. dicatur, in iudicio vel ex-
tra, secus videt, n. 31.

Abolutio à suspensione, seu alia censura sine literarum expeditione valet in foro conscientie, n. 32.

D. Regul. Cancellarie non procedit in dispensatione concessa accessorie simul cum prouisione, seu alia concessione, super quibus erant expedita litera, numero 33.

Pensio an salua conscientia exigi, recipi, & solui possit, literis non expeditis, non stante clausula, quod sola signatura sufficiat? nu. 34. cum seqq. resoluuntur affirmat. contra Hier. Paulum, licet non possit cogi ad solutionem per iudicem.

In foro conscientie, ut quis sit tutus, sola supplicatio gratia sufficit.

Hodie stante clausula in supplicatione pensionis vigore literarum desuper expeditarum, nec alias persolueda dicendum est, ante literarum expeditionem non posse exigi, nec solui pens. nec ad eius executionem procedi, etiam stante titularis consensu & obligatione in forma Camerae, n. 35. & 40.

Quod magis procedit ex clausula apponi solita à tempore Sixti V. qua est magis stricta, cui renuntiari non potest etiam per ambas partes, nu. 41. ex qua pensio est nulla si ante literarum expeditionem exigatur, numero 42.

Hodie à tempore Clementis d. clausula apponitur magis stricta, n. 43. ex qua hodie non solum pensio non debet solui, literis non expeditis, sed etiam ille debent expediti infra nouem menses, n. 44.

Pactio de soluendo pensionem, literis non expeditis, non est confidentialis, est tamen simoniaca, maxime stante clausula, quod literis non expeditis reservatio sit nulla, ex qua etiam est confidentialis, n. 45.

Ex sola supplicatione seu signatura poterat iure capi possessio, n. 46. secus tamen hodie, ex constitutione 33. Iulij III. n. 47.

Heredes illius, qui decessit cum sola supplicatione, non possunt percipere fructus, nisi literas expendant, sed spectabunt ad successorem, imo non possunt eas expediti, num. 48.

Circa d. constitutionem Iulij III. resolutiones Rota, n. 49. 50. & 51.

Prouisio ab Ordinario vel Nuncio licet male qui vigore eius prouisionis possessionem ingressus est, & postea vigore noua prouisionis, Papa literis non expeditis, possessionem continuat, non obstat dict. constitutio, sed erit tutus in conscientia, modo noua prouisio sit concessa in forma gratiosa, & non commissoria, numer. 52. 53. & 55.

In foro conscientie potest quis vii gratia absque literis expeditis, & est tutus sola supplicatione signata, numer. 54.

Tunc dicuntur Bulla expedita quando sunt plumbaria, num. 56.

In re in Beneficio acquiritur per collationem acceptatam etiam ante adeptam possessionem, ca. si tibi absentis, de prebend. in 6. vbi Domini, numero 2. & Francus numero 3. Dinus in reg. Beneficia in 6. num. 11. & 12. & ibi additio. litera E. Rebuffus in praxi super reg. de non tollendo iure questio glossa 6. numero 38. Corral. de Benef. 4. parte. cap. 1. num. 14. Simoneta de reservatione, questio. 55. & 56. & ibi Granutius Mando. reg. Cancell. questio. 5. Couarr. lib. 3. variar. cap. 16. numer. 3. & 5. Flam. Paris. de resignat. Benef. lib. 2. questio. 16. num. 2. & libro 10. questio. 6. num. 2. & 55. & questio. 8. n. 5. & Pater Molina de iustitia, tom. 1. tract. 2. disputatio. 2. versic. dixi superius & disputatio. 3. in fin. & post hæc Gonzalez ad reg. de mensibus glossa 15. §. pri-

mo, numero decimoquinto, & trigesimo tertio.

Vnde per collationem & secuta acceptatione sine possessione expirat reservatio, Eneas de Falconibus de reservatio. 5. questio. principali. questio. 1. 3. & 4. Sarnen. de Triennali, questio. 30. versic. 4. limitatur. Simoneta d. questio. 55. & 56. & ibi Granutius, Selua de Beneficiis. 3. part. questio. 72. Probus ad Monachum in cap. licet Episcopus, de Prabend. in 6. numero 5. Rebuffus regul. 9. Cancellar. Couarruias dict. numer. 3. P. Gregor. de Beneficiis, capit. 24. ne ibi. & Flamin. Paris. d. questio. 8. numer. 21. & Rota decis. 512. libro 3. parte 3. diuersorum. Puteus decisione 146. lib. 2. vbi quod per prouisionem affectio expirat, sic enim debet legi sine negatiua, ut patet ex contextu, & sic per resignat. cum regressu, cui licet sit factus locus ex causa de præterito, tamen illud ius nouum est, &c. Gonzalez dict. glossa decimoquinta, §. secundo, numero trigessimoprmo.

Et similiter ius in re acquiritur per institutionem præsentati, & confirmationem electi, & admissionem postulationis. Abbas in cap. quod autem, de iure Patron. Staphil. de literis gratia, titulo de modis prouisionis, nu. 5. Gloss. Reg. de Triennali, Rochus de iure Patron. verb. ius. questio. 5. numer. 9. Lambert. 3. parte 2. lib. questio. 11. artic. 6. Rebuffus in praxi tit. de elect. num. 5. & tit. de presentatione, n. 12. & Cuchus in institut. maioribus libro 4. tit. 2. num. 43. & tit. 4. numer. 58.

Sed licet est dubium, an ex quo quis habet ius in re, & canonicum titulum Beneficij, possit possessionem illius apprehendere propria autoritate, an vero opus sit missione in possessionem sine autoritate Superioris seu iudicis? & Et non posse eam apprehendere propria autoritate, tenent Dinus in dict. reg. Beneficium, numer. 25. Archidiaz. in cap. cum qui de Prabend. in 9. & ibi Lupus, Paulus & Anchar. idem Anchar. in reg. sine possessione, in 6. Cosmas in pragmatic. sanction. tit. de pacific. possessoribus in princip. verb. non violentus. Sarnen. in reg. de Triennali, questio. 48. Rebuffus in praxi in forma noua prouisionis verb. per se, vel per alium, Corral d. cap. 1. à n. 15. Flam. Paris. lib. 1. de resign. 7. nu. 30. & libro 8. questio. 9. numero 55. & videtur Mascardus de probatione 937. numero 6.

Contrariam tamen & sententiam, nempe habentem canonicum titulum posse propria autoritate vacantem Beneficij ~~admissionem~~ apprehendere, rectius tenent Michs in repertorio, verb. professionem Beneficij potest. Capellan. Tolos. decis. 444. & ibi Aufrer. Ripa in cap. cum M. de constitution. n. 186. & in c. sape, de restitution. spoliatorum, numer. 69. Rochus d. verb. ius. questio. 5. numer. 9. Rebuffus dicens communem in praxi tit. de remission. in possessionem, numer. 5. & de pacificis possessoribus, artic. 290. & 294. & sequent. alias 237. & 243. Rosiniacus de Benef. cap. 23. Pontanus de spolio libro 1. numer. 93. Mandos. consilio 48. numero 1. & 2. Rota dicens communem apud Puteum, decis. 402. libro primo. & in vna Romana Capellaniz 14. Maij 1576. coram D. Cantucio quæ est 2. part. diuersorum decis. 21. in qua ad tradita per Rebuffum dict. verb. per se, vel per alium, respondetur, procedere in capiente possessionem Beneficij propria autoritate absque autoritate Superioris, hoc est absque constitutione, & titulo, & sequitur Flam. Parisius sibi non constans libro 10. questio. 6. n. 30. dicens communem; & hanc sententiam communem etiam esse dicit Couar. d. lib. 3. variar. cap. 16. num. 7. eam admittens, num. 8. saltem ad effectum, ut ea

ea possessio iusta, & veræ possessionis effectus sit habitura.

7 Et hanc etiam sententiam necessario admittunt DD in *transmissam*, de electione & ipse Cosmas, tit. de elect. c. licet. §. censuit verb. promotis. & ipse Corri. 2. part. cap. 4. numer. 8. & alij relati per Couarr. supra numer. 6. & per me sequenti parte, capit. quarto numer. 244. tenentes habentem canonicum titulum posse ante inductionem in possessione in Beneficio administrare, modo alius non sit in possessione illius, tunc enim spoliaret propria autoritate possessorum, quod dicit fere omnium iudicio receptum. Couarruias supra numer. septimo. de quo latius d. cap. 4.

Nec refragatur prædictæ sententiæ textus in cap. 8 ad aures. de excessib. Prælatorum, & in c. quia diversitatem de concess. Præbend. & in c. ex frequentib. de institut. quia iura ista expresse loquuntur de his, qui sine iusto, & canonico titulo possessionem Beneficij apprehendunt. Nec d. c. cum qui, de Præbend. in sexta. quidquam facit pro contraria sententia, nam in prima parte loquitur de eo, qui vi occupat, seu iniuste, & sine titulo se intrudit in Beneficio, & in secunda de eo, qui vi, & violenter Beneficium occupat.

10 Secundo dubitatur, an ex sola supplicatione, & seu signatura litteris non expeditur acquiratur ius in re, & titulus Beneficij, & ex ea possit iure capi possessio? & ad primum dicendum est ex sola supplicatione, seu signatura acquiri ius in re, & titulus Beneficij ex ea enim gratia est perfecta. Cassad. decis. 4. numer. 2. de causa possessionis, & decis. ultima de restitu. spoliatorum, Caputaquen. decis. 173. num. 2. part. 2. & 86. part. 3. Mohed. 9. ut lite pendente alias 192. Sarnen. in regula de infirmis. quest. 1. vers. nam considerandum. Rebuff. in c. postulasti, de Clerico excommunicato, in Gloss. 1. numer. 2. & in cap. 2. de concess. Præbend. 8. quest. Corral. 4. part. capit. 1. numer. 19. Navarrus in capit. accepta, de restitu. spoliatorum oppositionis octava solutionis num. 26. & 29. Mandol. regula. 8. quest. 1. & 8. num. 3. Ferretus consil. 18. num. 13. Flam. Paris. li. 2. de resigna. quest. 24. num. 3. & 4. & P. Molina de iustitia tom. 3. diffinit. 599. & Thom Sanchez de matrimon. lib. 8. diffinit. 29. & Gonzalez d. glossa 15. §. 2. numer. 32. Rota decis. 418. num. 3. part. 1. diversorum & in vna Compostellana Canoniciatus 25. Iulij. 1574. coram D. Rubeis infra adducta 7. part. cap. 3. num. 51. in qua fuit dictum per solam supplicationem plene acquiri ius in Beneficialibus absque litterarum expeditione, quæ tantum requiritur ad effectum probationis, non substitutionis ipsius gratiæ.

Vnde Menochius de arbitrariis lib. 2. casu 201. num. 149. ait narrandum esse in gratia ius alterius ex supplicatione competens, & conuenitur doctrina Zerolæ in praxi Episcopali l. p. verbo, supplicatio. vbi ait, quod stante supplicatione signata per Papam de aliquo Beneficio, nondum leuatis Bullis, potest Ordinarius illud conferre, supposito, quod alias posset, quæ est falsa ex dictis, & dicendis statim, & inf. §. p. c. 1. num. 147. & Gomez 19. quem allegat de expectatiuis. n. 16. & 17. loquitur in diuersis terminis, scilicet in expectatiuis.

Et ideo vacat Beneficium per mortem impetrantis, & qui signata supplicatione, ante litterarum expeditionem decessit, & non vt prius. Rota dec. ult. de rescriptis in antiquis alias 882. Cassad. d. decisione ultima, de rescriptis. folia. n. 9. Sarn. d. qu. 18. & d. qu. 1. & Mandol. regula. 27. qu. 13. num. 4. & de signatura gratiæ, titulo

de renuntiatione, versicul. dubitarunt aliqui, & Rota in dicta Compostellana dioces. decisionem Egidij 609. & 644. contrarias, quas procedere de stilo ait Staphil. de litteris gratiæ tit. quibus modis expirent litteræ ad Beneficia. numer. decimo, & seruat Cancellaria differens in hoc à Rota, vt in decis. 1919. & 1936. lib. 36. part. 3. diuersorum non seruari, Ripa in Rubrica de constitut. numer. 50. Rebuff. in concordat. titulo de mandatis Apostolicis. §. 1. verb. litteras, & in d. cap. 2. de concess. Præbend. 8. quest. Corral. supra, Ferret. d. consil. 18. n. 13. Mascard. conclus. 845. numer. 18. Flam. Paris. d. lib. 2. quest. 24. & Zerola verb. Bullæ. §. 6. qui etiam dicunt cum Imola, & aliis Beneficium collatum per signaturam ante leuationem Bullarum posse permu- tari cum alio. Et nouissime Gonzalez. d. gloss. 13. §. 1. n. 34. & §. 2. n. 34.

Vnde prouisionem factam cum sola supplicatione, seu signatura expirat, & est extincta reservatio secundum veriore, & communiorē oppinio- nem, vt per Rotam d. decis. ult. num. 5. Cassad. decis. 4. de causa possessio. nu. 4. Simonetam, qu. 55. Ripam Rebuff. & Mascard. supra, & Zerolam d. §. 6. licet verbo supplicatio §. 1. contrarium videatur velle, & fuit dictum in d. Compostellana, de quo Eneas de Falcone de rescriptis. 4. q. principali effectu 27. & tradit Gonzalez d. §. 2. n. 32.

Quod tamen procedit, quando per papam signata est registrata, & si enim solum est signata ante registrationem, potest lacerari, vt solet fieri, & ea lacerata, non potest dici Beneficium vacare per eum, quia perinde est, ac si nunquam fuisset signata. Flam. Paris. d. questio. 14. num. 6. & 7. & libr. 2. questio. 7. numero 186. vbi ait, quod antequam supplicatio sit registrata, & tradita partibus, non potest considerari aliquod præiudicium, neque aptitudo ad præiudicium, cum Princeps vsque ad illud tempus possit denegare, & lacerare, atque ad libitum disponere absque iniuria de supplicatione, vt per Sarnen. regula de iure questio, questio. sexta. numer. secundo. & questio. 20. in fine, fuit dictum in Rota in vna Oxamen. Archipresbyteratus die veneris sexto Aprilis. 1576. coram Robusterio, hæc Flaminus. Rota etiam decisione 791. numero 5. part. 1. diuers. & tradit posthæc Gonzalez. dict. §. secundo num. 33.

Præterea id procedit, & quando supplicatio est signata in forma gratiola, secus si in forma dignum, seu alias in forma commissaria: nam tunc, cum nō sit prouisio, sed mandatum de prouidendo, Beneficium non vacauit per obitum habentis solam signaturam, sed vt prius, iuxta dicenda c. seq. n. 6. & 9.

Ex quo non habet ius in re, sed ad rem, vt ibi numer. 60. Aegid. d. decisio. 609. Simoneta. dicta questio. ne 55. numer. 7. & fin. & questione 31. numer. 3. & 4. quicquid videatur velle Zerola dicto. §. 6. & ita seruat Dataria, & Cancellaria, nisi simus in resignatione in fauorem iuxta d. supra. 2. part. cap. 1. a num. 144.

Sed, cum Cancellaria, & Camera semper teneant Beneficium non vacare per obitum, seu resignationem habentis supplicationem signatam etiam in forma gratiosa, & sed vt prius, vt in d. decis. 1919. & 1936. libr. 3. part. 3. diuers. & quotidie videmus, ei erit standum, quicquid Rota velit, cum Cancellaria, & Camera sit organum Papæ. Cassad. decis. 2. num. 7. de vno. Flaminus Paris. de resignat. lib. 3. q. 6. n. 33. & lib. 9. quest. 26. a nu. 4. & dixi alias supra, 1. part. ca. 5. n. 120.

TANCIA
de
Bongf.

19 Sed supposito, ꝛ quod Beneficium vacet per obitum habentis solam signaturam, offert se hic difficultas, an impetranti Beneficium per obitum habentis solam signaturam, seu supplicationem ad canonizationem suæ gratiæ, & prouisionis, sufficiat ostendere supplicationem signatam prædecessoris, & illam iustificare, an vero opus sit expedire litteras super illa? nam data supplicatione, etiam post mortem impetrantis, secundum illam expeditur tot Bullæ, quot partes voluerint, ut inquit Simoneta d. 7. 55. n. 12.

20 In qua difficultate videbatur ꝛ dicendum opus esse expedire litteras super illa ad probationem gratiæ defuncti, nam supplicatio non probat gratiam, sed requiruntur litteræ ad probationem, Rota d. decision. vlt. Felin. in Rubric. de constitu. numer. 5. Sarnen. supra Simoneta. d. 7. 55. numer. 11. & Mascard. d. conclus. 845. & propter regulam de non iudicando iuxta formam supplicationis, & constitutionem 33. Iulij III. & ita tenet Gonzalez. dict. gloss. 15. §. 1. numero 34. & 35.

Nihilominus contrarium est tenendum, nam sufficit producere litteras ꝛ suæ gratiæ expeditas, & ius, & gratia authoris ex sola supplicatione, seu sumpto ex registro supplicationum ad decision. Crescen. 2. de fide instrumento. Bellenci. de charitativo subsidio, quest. 113. ad finem, & Mandos. d. reg. 27. quest. 6. probari potest, cum non agatur de canonizando titulo authoris. Caputaquen. decision. 235. & trigesima part. 3. & decision. Thanis septuagesimaoctaua in vna Mediolanen. quæ habetur etiam apud Puteum decision. 347. lib. 1. in qua fuit resolutum, quod subrogatus in iure defuncti litigioso sufficienter docet de iure defuncti, & iustificat titulum defuncti, ex sola supplicatione contra dictam decis. Egidij 609. & 644. quia dictæ decisiones non seruantur, ut per Cassador. d. decis. vltim. & Sarnen. d. quest. 1. & ita etiam docet cum Rota Mandos. d. quest. 13. numer. 4. & 5. & Zerola in praxi, 2. part. verb. Bullæ, §. 1. & sentit Simoneta dict. quest. 55. numer. 13.

22 Et facit etiam resolutio in causa Camerinen. Tiuris conferendi 28. Martij 1594. coram D. Blancheto, in qua fuit tentum, supplicationem confirmationis absque litteris eundem effectum operari, quem ipsæ litteræ, si non agitur ad canonizationem concordia, Moheda. decis. 34. alias 2. de priuilegiis, & ubi principaliter deducitur aliud ius, & ad illius corroboracionem asseritur supplicatio, tunc illam solum sufficere. Sarnen. in d. regul. de non iudicando iuxta formam supplicationis, q. 3. versi. secus.

23 Facit etiam, ꝛ quod pro possessione sola supplicatio iuris proprii, vel tertij exclusiui iuris agentis valet ad obtinendam absolutoriam, Cassadorus decis. 2. de re iudicata, 1. & 2. super Reg. 4. de causa possess. & vltima de restit. spoliatorum, Moheda. dec. 9. in fine, ut lite pendente, Puteus consil. 366. numer. 9. lib. 1. Sarnen. d. reg. de non iudicando, quest. 4. Mascard. supra numer. 55. & Flamin. Paris. lib. 6. de resignatio quest. 5. n. 67. quamuis contrarium alias tenuerit Rota, ut per Crescen. dec. 1. de except. quam sequitur Mandos. d. reg. 27. quest. 19.

24 Nec obstat fundamentum supra adductum, ꝛ scilicet supplicationem non probare gratiam, nam illud solum procedit, ubi agitur ad illius canonizationem, & pro adiudicatoria, & sic procedit d. regul. de non iudicando iuxta formam supplicationis: secus in absolutoria, & in possessoria, Cassador. ibi, & reliqui modo citati, Sarnen. ibi quest. 5. & Corral. d. cap. 1. n.

23. Menoch. de recuperanda, remed. 15. quest. 28. & 36; Lancellot. de attentatis, cap. 24. quest. 11. numer. 6. & ubi non agitur, de canonizanda supplicatione, Mohedan. d. decision. 2. in fine alias 34. & in vna Burgen. Canonizatus 19. Ianuarij 1560. coram D. Oradino, 25 fuit resolutum, Reg. quod commissiones non suffragentur litteris non expeditis non habere locum in eo, qui commisit causam iactationis, & molestationis, qui est reus, & non tenetur expedire litteras, pro absolutoria, Cassador. d. decis. 2. super Regulis, nec cum super possessione est commissio, quia etiam tunc non tenetur expedire litteras, Cassador. 1. & fin. super regulis, & 6. de rescrip. & c.

Nec obstat Extrauagans Iulij III. quæ in Bulla- 26 rio est 33. ad finem, ibi, Quod de cetero supplicationes, etiam manu nostra, & motu proprio signate, nisi habuerint clausulam, quod earum sola signatura sufficiat, nullam aliam, quam per litteras super illis faciendas, fidem aut probationem faciant, seu præstent, nec vlla eis in aliquo alio casu fides adhibeatur, aut adhiberi possit. Ex qua extrauagan. contrarium in proposito tenuit Mandosius supra quest. 3. quod imo sola supplicatio in possessorio, & pro possessore non sufficiat, & sequitur Lancellot. supra numer. 14. & Flamin. Parisius lib. 13. de resignat. quest. 5. numer. 106. dicens de stilo ex dict. constitutione Iulij III. non seruari, quod dictum est numer. 24.

Quia respondetur dict. Extrauagantem ꝛ procedere, quoad apprehensionem possessionis, ut Rota resoluit in vna Zamoren. præstimonij 4. Nouembris 1558. coram D. Acorambono, in qua dixerunt Domini, Ad effectum absolutionis solam supplicationem subrogationis sufficere, Cassador. d. decis. 1. & Sarnen. d. q. 5. & Extrauagantem Iulij III. procedere quoad apprehensionem possessionis, & c. Quicquid velit Mandosius d. q. 3. 4. & alius.

Similiter etiam dispensatio est perfecta, ꝛ habet 28 effectum ex sola signatura, gloss. Reg. Cancell. 13. & 53. ad fin. Cassador. videnus dec. 36. super reg. Sarnen. d. reg. de non iudicando iuxta formam supplicationis, q. 5. Rebuffin. praxi, iur. de dispensatione, ad pluram. 62. & in repetit. cap. postulatis, de clerico excommunic. in glossa prima, n. 16. Giga de pension. questione trigesimaquarta, n. decimo tertio. Corral. dicto capite primo, n. 19. Garbarus de officio legati lib. decimo, n. 491. Nauarrus in cap. accepti, de restit. spoliatorum, oppos. octauæ solutione, numer. trigesimo, & Molina. de Hispanorum primogeniis lib. 2. cap. 7. n. 56. Thom. Sanchez supra ꝛ ita in vna Vrgellen. & Vican. præposituræ, cum 2. Martij 1557. coram D. Oradino, seu Domino Iunio tentum esset irregularem esse, qui vulnerauit aliquem ex prouocatione congressus, cum eo, qui eo vulnerare post duodecim dies mortuus est, propter ipsius intemperiam, & malam sui corporis custodiam. Cardin. in Clemen. 1. de homicidio versicul. 16. & facit capitulum sicut §. fin. de homicidio cum glossa verbo consilium, & Sarnen. de infirmis questione 11. etiam quod tunc temporis vulnerans esset laicus, nam quod potest dici esse licitum in aliis casibus, tamen quo ad irregularitatem, & obtinenda Beneficia, dicitur illicitum, & consequenter dicitur laicus tunc dare operam rei illicitæ, præsertim quando prouocatio fuit verbalis, non realis, Claudius in repetitione legis, ut vim, numero 124. & 165. ff. de iustitia, & iure. Postea 28. Maij fuit resolutum, quod, cum ille obinuisset dispensationem ab irregularitate ante impetrationem præposituræ, sed non expedierat litteras, sed tantum supplicationem, etiam si tentus esset terminus ad sementiam, & opponeretur quod

dispensatio non suffragatur, literis non expeditis, potest literas expedire licet pendente, quia gratia satis subsistit ex sola supplicatione: quo autem ad exercitum, & vsum necessaria erat expeditio propter regulam, quam cum non fuerit ei obiecta, merito potest adhuc expedire. Cassad. decisio 35. super regulis, Socinus consil. 41. n. 4. vol. 3.

30 Et illam regulam. 53. quod dispensatio non suffragetur, nisi literis expeditis, non habere locum in foro conscientie contra Hieronym. Paulum in practica cancell. versic. ubi Papa concedit gratiam, docent Sarnen. d. regul. de non iudicandis iuxta formam supplicationibus questione 14. Rebuffus, Gigas numero 12. & Nauarrus supra, Enriquez in summa libr. 12. cap. 3. §. 7. & Molina de iustitia, tom. 3. dispus. 599. & ita intelligunt verbum illud suffragetur, scilicet in foro iudiciali, & contentioso.

31 Sed, cum iam a tempore Pij V. in d. reg. dicatur in iudicio, vel extra suffragetur, videtur iam non posse dicta procedere, & ita videtur tenere P. Ledesma de matrimonio q. 56. art. 4. dub. 3. Man. Rod. in summa. 1. tom. c. 234. ad fi. & Vega l. p. sum. c. 88. casu 2. quicquid adhuc dicat Thom. Sanchez disputat. 29. numero 4. & ultimo.

32 Absolutio vero t. a suspensione, seu alia censura obtenta sine literarum expeditione, valet in foro conscientie, ut tradit Nauarr. consil. 29. de temporibus ordinationum n. 3. Nec obstat d. reg. quia solum loquitur de dispensatione.

33 Præterea d. regula non t. procedit in dispensatione concessa accessorie simul cum provisione, seu alia conclusionem, super quibus erant expeditæ literæ. Nam tunc de dispensatione satis est constare per supplicationem. Cassad. decisio. 35. super regulis, Rota de i. 85. lib. 2. & 11. lib. 3. part. 3. diuersorum, & decis. 214. n. 3. part. 1. diuersorum. t. Sed de pensione offert se difficultas, an salua conscientia exigi, & recipi, ac solui possit literis super illius facta reservatione non expeditis, quando non adest clausula, quæ sola signatura sufficiat, quæ in pensionibus ad fauorem Palatinorum poni solet?

34 In qua, omisso, t. quod dicunt Corduba in summa q. 166. Man. Rod. 2. tom. c. 211. n. 9. Vega 2. p. c. 65. casu 8. & P. Ledes. 2. part. tra. 1. 7. c. 1. circa 14. conclusionem pag. 381. qui tanquam theologi in materia iuris loquuntur, ut solent sine fundamento; & sequitur Thom. Sanchez supra, n. 5. ad fin. licet partem negatiuam teneat Hiero. Paulus. d. versic. ubi Papa t. concedit gratiam, tamen partem affirmatiuam ex supradictis tenent Sarnen. d. reg. de non iudicando iuxta formam supplicationum q. 1. & 14. Gigas de pensio. q. 34. & consil. 151. n. 8. Mandos. d. reg. q. 7. Nau. consil. 37. de Simonia ad 1. q. & Enriq. in summa lib. 13. cap. 19. §. 1. & Tho. Sanchez, d. num. 5.

35 Nam in foro conscientie, t. ut quis sit tutus, sola supplicatio gratiæ sufficit. Flam. Paris. de resigna. lib. 8. q. 2. n. 24. & dicitur infra. n. 53. quamuis sine literis non possit cogi ad solutionem pensionis per iudicem t. ex d. regula de non iudicando iuxta formam supplicationis, nisi alias se obligasset de illam soluendo absque literis, glossator regula Cancellar. 25. ad fin. Cassad. decisio. 2. de pensio. numero 12. Gigas. Mandos. Nauarr. & Enriquez ibi cap. 2. Rebuffus de pacificis possessio. numero 145. & 156. alias 126. & 137.

36 Id Tamen cessat, iam stante clausula in supplicatione pensionum, vigore literarum desuper expeditarum, nec alias persolueda, quæ tempore Gregorij,

XIII. apponi cœpit, ut per Salustium Tiberium in practica auctoris Camera lib. 3. cap. 4. qua stante dicendum est ante litterarum t. expeditionem non posse erigi, nec etiam solui, imo, nec ad eius executionem procedi etiam stante titularis consensu, & obligatione in forma Camere de illam soluendo, etiam litteris non expeditis, quia illa clausula apposta est fauore publico officialium Cancellariæ, & non fauore partis, ut per Salust. d. cap. 4. qui ait ita fuisse decusum in signatura iustitiæ ex relatione d. Ferratini, & aliorum abbreviatorum nomine Cancellariæ. Quod magis t. procedit ex clausula hodie apponi solita, a tempore Sixti. V. quæ est magis stricta nempe vigore literarum Apostolicarum desuper conficiendarum, nec antea alias præsens reservatio nulla sit eo ipso persolueda, Salust. d. cap. 4. cui clausulæ renuntiari non posse etiam per ambas partes, titulari scilicet, & pensionarium, quia est ad fauorem officialium Cancellariæ, ne defraudentur, &c. fuit resolutum in pareo per dominos abbreviatores de maiori.

Ex qua clausula pensionem esse nullam, si ante litterarum t. expeditionem exigatur cum effectu propter illud decretum, etiam quod literæ essent tunc inceptæ expeditæ, nec suffragari expeditionem earum postea subsequatæ, quia illa clausula annullatiua inducit formam, &c. Baldus & alij in l. 1. ff. de lib. & posthu. Socin. Iunior consil. 271. n. 23. lib. 1. fuit resolutum in vna Veronen. pensionis 11. Iulij 1592. coram Domin. Millino, quam decisionem ponit Salust. Tiberius d. c. 4. ad finem in additio. & in vna Sabinen. pensionis. 13. Iunij 1594. coram Domin. Mantica in qua etiam 12. Decemb. eiusdem anni coram eodem fuit resolutum non habere pensionarium aliquam excusationem, nec posse dici ignorasse decretum lege non est ferendus. ff. de transactio. idem etiam fuit resolutum in vna Brixien. pensionis. 11. Decembris 1600. coram D. Penna.

Et hodie a tempore Clementis VIII. d. Clausula t. ponitur magis stricte, dicitur enim vigore literarum Apostolicarum infra nouem menses proximos expeditarum, nec alias, Alias præsens reservatio nulla sit eo ipso persolueda.

Vnde hodie non solum pensio t. non debet solui litteris non expeditis, sed etiam illæ debent expediti infra nouem menses, à data supplicatione, & alias pensio nulla est, eo ipso, quia clausula annullat pensionem à principio.

Vnde Flam. Paris. de confiden. quest. 43. docet, t. quod pactio de soluendo pensionem Authoritate Apostolica reservatum, litteris non expeditis, non est confidentialis, quia huiusmodi casus non comprehenditur, neque sub verbis, neque sub ratione constitutionum Pij. I V. & V. & cum sint odiosæ, & pœnales sunt restringendæ. Est tamen Simoniaca, Nauarrus. de conf. 37. de Simonia maxime stante stylo notissimo in Curia apponendi clausulam, quod litteris non expeditis reservatio sit nulla, nam huiusmodi prohibitio impedit ius ante expeditionem litterarum, ideo non solum committitur Simonia, sed etiam confidentialia; nam sicut promissio solutionis pensionis facta à resignatario resignanti absque autoritate Papæ est confidentialia ex dict. constitut. Pij. V. ita & ea promissio, quæ fit de ea pensione reservata à Papa soluenda litteris non expeditis, cum stante dict. clausula, ante expeditionem litterarum habeatur, ac si non esset reservata, hæc Flam.

46 Ad secundum secundi t dubij, an ex sola supplicatione, seu signatura possit iure capi possessio, dicendum videbatur contra Felinum in cap. veniens de accusatio num. 3. & in cap. ne Dei, de Simonia nu. 6. posse capi, nullumque intrusionis vitium contrahi, nec obstare extrauagantem, iniunctionem de electione, quæ solum loquitur in Beneficiis maioribus, nempe Episcopatibus, & Abbatis, ita Cassad. d. decis. ult. de restitu. spoliat. nu. 3. Sarnen. d. reg. de non iudicando iuxta formam supplicationis, q. 5. Rebuff. in praxi in forma nouæ prouisionis, verb. per se vel per alium, & in repetit. cap. postulastis, de Clerico excommuni, in glos. 1. nu. 20. Corral. d. cap. 1. numer. 19. Putens decis. 220. lib. 2. Nauarrus in d. cap. accepta oppos. 8. solutione, ex num. 24. & Quintanaduennas lib. 4. Eccles. numer. 78. & 79.

47 Sed, quamuis antea id verum esset, t secus tamen hodie ead. constitutione Iulij III. 33. per quam prohibetur apprehendi possessionem Beneficiorum vigore supplicationis litteris non expeditis sub pœna amissionis, ac priuationis illorum, ac inhabilitatis ad ea ipso iure, extendendo dictam extrauagantem, iniunctæ, ad minora Beneficia, & c. Matius in d. constitutione, & aduertit Gigas. de intruso, nu. 38. Mandos. regul. 31. quæstion. 2. numer. 3. consil. 38. à numero 11. Nauarr. de spoliis. 6. 7. num. 3. & Flam. Paris. de resign. lib. 2. quæst. 26. num. 4. & 5. lib. 8. quæst. 7. num. 105. & lib. 10. quæst. 1. num. 20. & quæst. 6. n. 16. & tenuit Rofiniacus de Benef. cap. 27. num. 3. & Duarenus lib. 6. c. 6. qui tamen duo non faciunt mentionem de d. constitutione Iulij III.

48 Ex qua constitutione videtur quod hæredes illius, qui decessit t cum sola supplicatione, seu signatura ante expeditionem litterarum, nullo modo possint percipere fructus illius temporis, nisi litteras expediant, sed spectabunt ad successorem, imo cum Beneficium vacet, vt prius, vt Cancellaria tenet, de quo supra n. 17. non poterunt hæredes expedire litteras.

49 Circa quam constitutionem Rotæ t in vna Aretina Parochialis, 13. Martij 1561. coram D. Chifanen. resolutum, Quod qui dat de Extrauag. Iulij III. debet concludenter probare, quod is, qui accepit possessionem, cepit illam sine litteris, non autem per possibile, seu per præsumptiones, & coniecturas, quia Extrauagans est pœnalis, & qui vult facere aliquem in pœna cadere, debet concludenter probare delictum, cum illa qualitate, Roman. conf. 110. Paris. conf. 59. n. 38. lib. 2. & in dubio est capienda interpretatio exclusiua delicti, vt actus potius valeat, quàm pereat, & quia ubi agitur de pœna, debet esse liquidissima probatio, Alex. in l. soluto, n. 25. ff. sol. matrimonio iuxta per Cotam decis. 289. in Miscell. manuscripti.

Et in vna Aquitana Capellaniæ, 30. Iunij 1558. coram t D. Quiroga fuit resolutum, Extrauagantem Iulij III. contra capientem possessionem litteris non confectis, non intrare stante, quod litteræ Apostolica fuerint expeditæ post ademptam possessionem, quia materia est obiecticia, & debet necessario concludere, & tamen tit. est multiplicabilis, & potuit antea habere alium titulum, præsertim quâdo supplicatio est missa ad registrum post captam possessionem, & sic videtur non potuisse capi possessionem vigore illius, & sic adest præsumptio alterius tituli.

Et in vna Colonien. canonicatus 13. Nouemb. 1593. coram sanctissimo Clemen. VIII. fuit tentum d. Extrauagantem Iulij III. non habere locum in eo, qui continuat, sed in eo, qui possessionem ingreditur vigore

solius supplicationis, & quamuis loquatur in eo, qui ingreditur vigore ordinariæ prouisionis, hoc intellexerunt Domini de eo qui post obtentam Apostolicam prouisionem obtinet sibi ab Ordinario provideri, non autem de eo, qui iam antea ab Ordinario fuerat prouisus, vt in decisione 205. num. 3. part. 1. diuersorum. Tradit Gonzalez glossa 15. numero 98.

Vnde prouisio ab Ordinario, vel Nuncio, t licet male, qui vigore eius prouisionis possessionem ingreditur, & postea nouam prouisionem à Papa obtinuit, cuius vigore litteris super ea non expeditis, possessionem continuat ad d. decis. 205. num. 1. & 2. & decis. Crescen. 5. n. 2. de restitu. spoliat. num. 3. Cassad. 4. in fine eodem, & Achillem decis. 104. non obstat d. constitutio Iulij III. sed erit tutus t in conscientia ad doctrinam Abbatis, in clemen. dudum, de sepult. in fine, Felin. in rubric. de constitu. num. 6. vers. 2. casus. Rebuff. in concordatis, tit. de mandatis Apostolicis. §. 1. verb. litteris, versic. 4. in foro conscientia, Gigantis de pensio. quæst. 34. Mascard. de probatio. conclusio. 845. seu 843. numero 3. Flam. Parisij dicentis Doctores communiter ita velle lib. 8. quæ. 2. numero 24. & Molin. d. disputatione 599. num. 1. & Thom. Sanchez supra d. disputatione 29. lib. 8. nu. 4. Qui dicunt in t foro conscientie posse quem vti gratia absque litteris expeditis, & esse tutum sola supplicatione signata absque litterarum expeditione.

Quod intellige t modo noua prouisio sit concessa in forma gratiosa, nam si in forma commissaria, committendo prouisionem Ordinario concederetur, vt in forma dignum, non posset vigore illius continuare possessionem, non propter dictam constitutionem Iulij III. sed quia illa ante executionem commissionis non dat titulum, & ius in re, vt dicetur cap. sequenti, numer. 60. Mandos. de signatura gratiæ, tit. de mandatis de providendo. ad finem.

Tandem pro præmissis aduertendum est, t quod tunc dicuntur Bullæ expeditæ, quando sunt Plumbatæ, glos. reg. Cancell. 14. & 53. Sarnen. in d. reg. de non iudicando, iuxta formam supplicationis, q. 1. versic. & tamen vterius, & in compendio vtriusque signaturæ, nu. 54. versic. & est aduertendum, Cassad. decis. 4. super regulis, num. 3. Rebuff. in praxi, tit. de Bullæ declaratione num. 3. Mandos. reg. 8. q. 3. Flam. Paris. de resignatione lib. 6. quæst. 2. num. 18. & lib. 10. quæst. 1. num. 34. Zerola verbo Bullæ, §. 2. & Zechus de republica Ecclesiastica, cap. 4. pag. 159.

CAP. III.

De modis, quibus acquiritur ius ad rem in beneficio.

SUMMARIA.

Decem modos, quibus acquiritur ius ad beneficium ponunt Aeneas de Falcon, & Sarnen. numer. 1. 2. & 3.

Primus modus, quo acquiritur ius ad rem, & non in re, est electio, siue fuerit acceptata siue non, nu. 4. & 5. & sic per obitum electi non vacat Beneficium, sed vt prius, num. 6.

Ex postulatione non queritur ius postulationis, n. 7. Secundus modus est presentatio patroni, siue Clerici, siue laici: & sic per obitum presentati non vacat etiam Beneficium, n. 8. & 9. ubi adducuntur dec. Rotæ, & reprobatur Zerola, n. 10.

Presenta-